

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w CIECHANOWIE**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W CIECHANOWIE**

ORAZ

**POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW ORZEKANIA
O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CIECHANOWIE**

za 2012 rok

CIECHANÓW, LUTY 2013 r.

	Strony
1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.	- 4
2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych, głównie w zakresie:	
1) prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 4-5
2) umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 5
3) prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;	- 5-6
4) przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz pomocy w ich integracji ze środowiskiem;	- 6-7
5) zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej i kadr pomocy społecznej powiatu;	- 7
6) opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów;	- 7-8
7) udzielania informacji o prawach i uprawnieniach;	- 8
8) prowadzenia specjalistycznego poradnictwa;	- 8
9) podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- 8-9
3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, głównie w zakresie:	- 9
1) instytucjonalnej pieczy zastępczej;	- 9-10
2) rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:	
a) prowadzenia naboru i kwalifikowania oraz szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;	- 11-12
b) prowadzenia rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji;	- 12-13
c) zapewnienia rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia;	- 13
d) wyznaczania i organizowania pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;	-13-14
e) przyznawania i wypłacania świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej;	-14-17
f) zawierania porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu.	- 17
3) przyznawania pomocy osobom usamodzielnianym opuszczającym po osiągnięciu pełnoletniości rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.	- 18

4. Zadania Centrum wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:	- 18-19
a) z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,	- 19-23
b) realizacja innych programów finansowanych ze środków PFRON	- 23-26
5. Realizacja programów unijnych	- 27
6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:	- 28
1) orzekanie o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności	- 28-31
2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej	- 32
3) podsumowanie orzecznictwa	- 32
7. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej	- 33

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, która realizuje zadania Powiatu w zakresie m. in.: pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Wewnętrzną organizację Centrum, jego strukturę i zakres działania określa Regulamin Organizacyjny, przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Ciechanowskiego Nr 79/2012 z dnia 14 czerwca 2012 roku. Potrzeba uchwalenia nowego Regulaminu wiązała się z koniecznością uwzględnienia nowych zadań wynikających z ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i wyznaczeniem tut. Centrum na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim - Zarządzenie Nr 18/2011 Starosty Ciechanowskiego z dnia 13 października 2011 r. W związku z tym w PCPR wydzielono Zespół ds. Pieczy Zastępczej, w którym zatrudniono koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. w tut. Centrum zatrudnionych było 16 pracowników. Wśród nich 15 to pracownicy Centrum, w tym 2 w Zespole ds. pieczy zastępczej oraz 1 osoba w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie funkcjonującym w strukturze Centrum. Spośród zatrudnionych pracowników: 15 posiada wykształcenie wyższe (8 osób z tytułem magistra oraz 7 osób ukończyło studia zawodowe) i 1 policealne. Specjalizację organizatora pomocy społecznej posiadają 2 osoby.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych.

1) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* W powiecie ciechanowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej, pobytu stałego, łącznie są w nich **282 miejsca**. Dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczony jest Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”, który mieści się w Ciechanowie, w dzielnicy Aleksandrówka, liczy 102 miejsca. Dla osób przewlekle psychicznie chorych funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, przy ul. Kruczej 32 w dzielnicy Krubin. Dom posiada 180 miejsc. Zgodnie z Uchwałą Nr 2/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 17 stycznia 2012 r. DPS w Ciechanowie, ul. Krucza 32 zmieniono przeznaczenie Domu – dla osób przewlekle psychicznie chorych z wygasającymi miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych.

* Wg stanu na 31 grudnia 2012 r. w obu domach przebywało **266 mieszkańców** (DPS „Kombatant” 87 osoby, DPS ul. Krucza 179 mieszkańców). Mieszkańcom przebywającym w naszych domach została zapewniona całodobowa opieka, ze względu na ich wiek, chorobę i niepełnosprawność - jakiej nie mogli mieć zapewnionej przez rodzinę lub gminę w miejscu zamieszkania. Mieszkańcami domów są tylko osoby dorosłe, starsze, przewlekle chore, w tym także przewlekle psychicznie chore. Ci ostatni, zgodnie z typem domu mieszkają w Domu przy ul. Kruczej 32. Od stycznia do grudnia 2012 r. w obu domach umieszczono **41** osób (w tym 4 osoby skierowane do DPS przed 01.01.2004 r. – przeniosły się z innych domów).

Domy pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego funkcjonują na dobrym poziomie. Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w obu domach wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest poprzez uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańców. Dostępność działań opiekuńczych i rehabilitacyjnych funkcjonuje na poziomie standardowych kryteriów.

Zarówno Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” jak i Dom Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 osiągnęły standard i w styczniu 2007 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o bezterminowym zezwoleniu na prowadzenie dps na terenie powiatu. Odzwierciedleniem poziomu zapewnienia usług opiekuńczych są również składane do tutejszego Centrum przez oba domy comiesięczne meldunki z realizacji zadań opiekuńczych oraz informacje dotyczące ważniejszych uroczystości, spotkań w domach, organizowanych dla mieszkańców.

2) w zakresie umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu do dps i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w dps wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Kierownik PCPR, na terenie którego usytuowany jest dom wydaje z upoważnienia starosty jedynie decyzję o umieszczeniu w dps. Dotyczy to osób kierowanych do dps po styczniu 2004 r. Osoby umieszczone w dps i posiadające decyzje o skierowaniu wydane przed dniem 01 stycznia 2004 r. pozostają na dotychczasowych zasadach. Odpłatność za pobyt w dps ustala się do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania (w 2012 r. w DPS „Kombatant” - 3.285,00 zł.; w DPS Krucza 32 – 3.033,00 zł.).

* W 2012 r. tut. Centrum wydało **37 decyzji o umieszczeniu w dps** na terenie powiatu (**9 do DPS „Kombatant” i 28 do DPS Krucza 32**).

Należy dodać, że zainteresowanie zamieszkaniem w dps jest duże. Wiele osób dzwoni i odwiedza osobiście dps, ale po udzieleniu informacji i odesłaniu danej osoby do właściwego ośrodka pomocy społecznej – nie zawsze ośrodki pomocy społecznej podejmują działania związane z kierowaniem do domu pomocy społecznej.

3) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi /zadanie administracji rządowej realizowane przez powiat/:

* Ośrodek Wsparcia pn. Ośrodek Opiekuńczy – Mieszkania Chronione ma siedzibę w Ciechanowie, jest placówką pobytu dziennego, obejmuje swoim zasięgiem powiat ciechanowski, przeznaczony jest dla **24** osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Celem Ośrodka jest organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym. Ma on także kształtować właściwe postawy społeczne, zwłaszcza zrozumienia i tolerancji wobec osób zaburzonych psychicznie. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do stanu zdrowia i sprawności psychofizycznej jego uczestników. Na dzień 31 grudnia 2012 r. faktyczna liczba uczestników Ośrodka wyniosła **26** osób.

* Centrum prowadzi obserwację zakresu i jakości usług świadczonych przez Ośrodek Wsparcia. Miesięczne sprawozdania z działalności Ośrodka składane do Centrum świadczą o stosowaniu różnych form aktywizujących uczestników.

Procesem usamodzielnienia ogółem objętych było w 2012 r. **11** wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych. Wychowankowie placówek otrzymali **71 świadczeń na łączną kwotę 42.212,68 zł.**

5) w zakresie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz doksztalcania kadr pomocy społecznej z powiatu i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej:

* W dniu 25 kwietnia 2012 r. Centrum zorganizowało spotkanie robocze nt. organizacji pieczy zastępczej z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego oraz przedstawicielami Wojewody i Służby Kuratorskiej Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ciechanowie. W trakcie spotkania wymieniono informacje dot. realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na terenie powiatu oraz doświadczenia związanych z pracą z rodzinami zastępczymi i naturalnymi.

* Kadra Centrum w 2012 roku skorzystała z **9 szkoleń**. Dotyczyły one między innymi: przygotowywania projektów unijnych, zamówień publicznych, pracy ze sprawcami przemocy w rodzinie, szkolenia ZUS, finansów i rachunkowości, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, wsparcia ekonomii społecznej oraz programu „Aktywny samorząd”. Organizatorami były różne instytucje, m. in. Regionalny Ośrodek EFS w Ciechanowie, Oddział Zamiejskowy w Ciechanowie, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie; Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Mazowiecki, Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia w Ciechanowie, Centrum Kształcenia i Usług Finansowych, „Edytor” sp. z o.o. w Łomży. Ogółem w szkoleniach uczestniczyło **10 osób**.

* W 2012 roku jedna osoba ukończyła studia zawodowe na Akademii Humanistycznej w Pułtusku, Wydział Socjologii w Ciechanowie - specjalność praca socjalna.

6) w zakresie opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów:

* W dniu 25 września 2006 r. Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr II/66/527/06 uchwaliła Powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2006 – 2016. Strategia jest dostępna na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie oraz na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie i w miarę potrzeb będzie uaktualniana.

* W miesiącu marcu 2012 r. opracowano informację dot. realizacji uchwał Rady Powiatu Ciechanowskiego i Zarządu Powiatu w 2011 r.

* W miesiącu marcu i kwietniu 2012 r. opracowano Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014, zawierający m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. W dniu 11 kwietnia 2012 r. przekazano projekt Programu Zarządowi Powiatu Ciechanowskiego, a w dniu 30 kwietnia 2012 r. Uchwałą Nr IV/14/91/2012 Rady Powiatu Ciechanowskiego został on przyjęty.

* W miesiącu marcu 2012 r. przygotowano Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2011 dla powiatu ciechanowskiego, która Uchwałą Nr 48/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 30 marca 2012 roku została przedstawiona Radzie Powiatu Ciechanowskiego.

7) w zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach:

* Informowano mieszkańców Powiatu o zadaniach i zakresie działania PCPR, o przysługujących niepełnosprawnym uprawnieniach, udzielano porad w sprawach pomocy rodzinie, w których występuje choroba psychiczna, dysfunkcja i jej bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stosowne informacje zamieszczane były na łamach lokalnej prasy. Na bieżąco udostępniano zarówno w siedzibie PCPR, jak i w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ulotkę dot. funkcjonowania i zadań tut. Centrum.

* Kierownik Centrum uczestniczyła w sesjach Rady Powiatu, posiedzeniach Komisji Rodziny, Pomocy Społecznej i Zdrowia. Udzielano również wywiadów dotyczących zadań realizowanych przez Centrum w Radiu Katolickim Ciechanów oraz lokalnej prasie.

8) w zakresie prowadzenia specjalistycznego poradnictwa:

* Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego odbywa się w ramach Punkt konsultacji specjalistycznej. W okresie styczeń-kwiecień 2012 r. Centrum prowadziło tej Punkt ze środków własnych Powiatu, a dyżurowali w nim i bezpłatnych porad udzielali: psycholog i prawnik oraz terapeuta rodzinny. Łącznie z Punktu w okresie czterech miesięcy skorzystało **187 osób**, w tym z porad prawnika – 114, psychologa – 38 oraz z terapii rodzinnej 35.

* Ponadto w ramach Projektu pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie” realizowanego przez tut. Centrum od miesiąca maja br. uruchomiono Punkt Konsultacji Specjalistycznej, z którego korzystali zarówno uczestnicy projektu, jak i otoczenie tych osób. W okresie maj – grudzień 2012 r. z Punktu tego skorzystało **371 osób**, w tym z porad prawnika – 207, psychologa – 78, terapeuty – 86.

9) w zakresie podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

* W powiecie ciechanowskim został opracowany i zatwierdzony uchwałą Nr IV/4/25/11 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 marca 2011 roku – Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie ciechanowskim na lata 2011 – 2016;

* W ramach podejmowanych działań w 2012 r. mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wysłano do instytucji i organizacji uwzględnionych w ww. programie ulotki: „Karta praw osoby dotkniętej przemocą w rodzinie” zamieszczoną na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości oraz „Dziecko a przemoc w rodzinie” opracowaną przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Ulotki te są także dostępne w siedzibie PCPR oraz na naszej stronie internetowej;

* W maju 2012 r. w ramach ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” Edycja 2012, tut. Centrum

przygotowało wniosek o dofinansowanie projektu pt. „Nie zgadzam się na przemoc”, mającego na celu podejmowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie. Niestety powiat ciechanowski nie otrzymał dofinansowania do tego programu;

* W grudniu 2012 r. tut. Centrum przygotowało wniosek o środki na realizację programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie skierowany do Wojewody Mazowieckiego o środki w wysokości 17.200,00 zł na realizację ww. programu w 2013 r. Na realizację tego zadania powiat ciechanowski w styczniu 2013 r. otrzymał kwotę 6.500,00 zł. Program ten będzie realizowany w okresie kwiecień – czerwiec br.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z obowiązującą od 01 stycznia 2012 r. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w związku z wyznaczeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie na organizatora pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim tut. Centrum realizuje zadania wynikające z ww. ustawy. W związku z tym w strukturze Centrum wydzielono Zespół ds. Pieczy Zastępczej oraz wieloosobowe stanowisko ds. realizacji świadczeń i placówek opiekuńczo-wychowawczych, które zajmują się wykonywaniem zadań z tego zakresu.

1) w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej:

***Dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, opiekę i wychowanie w naszym Powiecie zapewnia się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie.**

Placówka powstała z dniem 01 kwietnia 2005 r. na podstawie uchwały Nr II/50/405/05 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 lutego 2005 r., po przekształceniu Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gołotczyźnie. Uchwałą Nr 140/2010 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 14 grudnia 2010 roku przekształcono od dnia 01 stycznia 2011 r. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Wielofunkcyjną w Gołotczyźnie w Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Socjalizacyjną w Gołotczyźnie. W styczniu 2011 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję zezwalającą powiatowi ciechanowskiemu na prowadzenie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie na czas nieokreślony. Decyzja powyższa stwierdza, że Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Gołotczyźnie spełnia wymagane prawem standardy.

W uchwalonym Uchwałą Nr 171/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 grudnia 2012 r. Regulaminie Organizacyjnym Placówki ustalono liczbę miejsc na **30**, w tym miejsca dla dzieci objętych działaniami interwencyjnymi dla potrzeb powiatu ciechanowskiego. Średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w 2012 r. wynosił **4.248,00 zł**.

W 2012 r. wydano 4 skierowania do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie. Na dzień 31 grudnia 2012 r. w Placówce – przebywało 34 dzieci (13 dziewcząt oraz 21 chłopców). Wszyscy wychowankowie przebywają w tej placówce na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego i są objęci działaniami socjalizacyjnymi.

Przeważają w niej dzieci w przedziale wiekowym 11-15 lat. Większość wychowanków Placówki to sieroty społeczne – ich rodzice są pozbawieni lub mają ograniczoną władzę rodzicielską.

Dzieci w Placówce pochodzą z powiatu ciechanowskiego i innych powiatów, co obrazuje poniższa tabela.

**Dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej
W Gołotczyźnie wg. powiatów na dzień 31.12.2012 r.**

Powiat	Ciechanowski	Nowodworski	Przasnyski	Sierpecki	Razem
Liczba dzieci	28	1	2	3	34

Spośród 34 wychowanków: 28 pochodzi z powiatu ciechanowskiego, w tym 16 z Miasta Ciechanów.

**Wychowankowie Placówki Opiek.-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie
z powiatu ciechanowskiego wg. miejsca zamieszkania na dzień 31.12. 2012 r.**

m. Ciechanów	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. Sońsk	Razem:
16	5	1	3	3	28

Na dzień 31 grudnia 2012 r. w Placówce przebywało 6 wychowanków z następujących powiatów: nowodworski – 1 dziecko, przasnyski – 2 dzieci oraz sierpecki – 3 dzieci.

* Od 01 stycznia 2012 r. zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W 2012 roku, tj. w pierwszym roku pobytu dziecka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie – 3 gminy (Miasto Ciechanów, Gmina: Gołymin i Regimin) z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiły 10% ww. kosztów. Ogółem była to kwota: **7.249,00 zł.**

* W ciągu 2012 r. w Placówce odbyło się 1 posiedzenie Zespołu ds. okresowej oceny pobytu dziecka. Zadaniem Zespołu jest m.in. okresowa ocena sytuacji rodzinnej i psychospołecznej dziecka oraz ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. W posiedzeniach Zespołu udział wzięli pracownicy placówek, przedstawiciele sądów z powiatów, z których pochodzą dzieci, policji, powiatowych centrów pomocy rodzinie właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, szkół.

2) w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej:

a) prowadzenie naboru i kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej:

* Centrum jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim od 01 stycznia 2012 r. prowadziło nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W ramach popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego podjęło następujące działania:

- we wrześniu 2012 r. wysłano ogłoszenie dot. poszukiwań osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej do wszystkich ośrodków pomocy społecznej oraz do innych instytucji i parafii z na terenie powiatu ciechanowskiego z prośbą o jego rozpropagowanie,
- w miesiącu październiku ub.r. wyemitowano w Katolickim Radio Ciechanów spoty reklamujące rodzicielstwo zastępcze – poszukiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej,
- również w październiku ub.r. Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wraz z osobą pełniącą funkcje rodziny zastępczej zawodowej były gościem dnia w Katolickim Radio Ciechanów i propagowały rodzicielstwo zastępcze,
- ogłoszenie o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej zamieszczono również na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie: www.pcpr-ciechanow.pl.

* Ze względu na konieczność kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w styczniu 2012 r. zawarto z Dyrektorem Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie stosowną umowę dot. dokonywania przez psychologa Placówki badań psychologicznych oraz sporządzania opinii dla potrzeb szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji ww. rodziny. Podobną umowę zawarto w październiku 2012 r. z pedagogiem Placówki w sprawie badań i opinii pedagogicznej.

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby pełniące funkcję rodziny zawodowej lub niezawodowej powinny spełniać określone w ustawie warunki oraz odbyć 50 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych. W I półroczu 2012 r. postanowieniem sądów rodzinnych 13 dzieci umieszczono 5 w rodzinach zastępczych niezawodowych (3 małżeństwa - 6 osób oraz 2 osoby niepozostające w związkach małżeńskich). Wśród tych 2 osób niepozostających w związkach: 1 osoba zrezygnowała z pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz 1 osoba nie została zakwalifikowana ze względu na nie spełnianie warunków bytowych.

W związku z tym dla 3 małżeństw - 6 osób zorganizowano w okresie: 30 czerwca 2012 r. – 25 sierpnia 2012 r. szkolenie teoretyczne 50-godzinne według programu „SZANSA W RODZINIE” zatwierdzonego przez MPiPS. Szkolenie był prowadzone przez Centrum Szkoleniowe Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w Wołominie, a finansowane w 50% ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego”. Ofertę konkursową tu. Centrum złożyło w czerwcu 2012 r. do Wojewody Mazowieckiego i we wrześniu otrzymało środki w formie dotacji celowej w wysokości 9.900,00 zł.

Osoby te odbyły również 10-godzinną praktykę w już funkcjonujących na terenie powiatu rodzinach zastępczych zawodowych.

Wszystkie osoby otrzymały zaświadczenia kwalifikacyjne i zostały wpisane do Rejestru osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

* W sierpniu 2012 r. tut. Centrum Podpisało Umowę Licencyjną ze Stowarzyszeniem Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych „PRO FAMILIA” z siedzibą w Krakowie na korzystanie z Programu Szkoleniowego „Rodzina” zatwierdzonego przez Ministra Polityki Społecznej w sprawie organizowania rodzinnych form opieki zastępczej oraz szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze na terenie powiatu ciechanowskiego. W okresie od 21.04.2012 r. do 19.08.2012 r. psycholog i pedagog Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie ukończyły szkolenie w zakresie rodzinnej opieki zastępczej organizowane przez ww. Stowarzyszenie według Programu Rodzina. W związku z powyższym oraz zgodnie z umową zawartą pomiędzy Dyrektorem ww. Placówki, a Kierownikiem tut. Centrum od września te osoby mają uprawnienia i przeprowadzają szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze z terenu powiatu ciechanowskiego według Programu Szkoleniowego „Rodzina”.

* Ze względu na konieczność unormowania trybu kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze, Kierownik tut. Centrum wydał Zarządzenie Nr 20/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie: utworzenia i określenia zakresu działania Zespołu kwalifikującego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W skład Zespołu wchodzi: pracownik kierujący Zespołem ds. Pieczy Zastępczej, koordynatorzy w Zespole ds. Pieczy Zastępczej oraz psycholog i pedagog z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie. Do zadań Zespołu należy: dokonywanie analizy dokumentacji i wydanie oceny, czy osoby kandydujące spełniają warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ocena ich predyspozycji; przygotowanie opinii w sprawie skierowania lub odmowy skierowania na szkolenie oraz ich kwalifikowanie przed wydaniem zaświadczenia kwalifikacyjnego.

W 2012 r. Zespół zebrał się dwa razy i wydał dwie opinie dot. skierowania na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej: 1 negatywną ze względu na nie spełnienie warunków bytowych oraz 1 pozytywną. W II półroczu 2012 r. zgłosiły się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej 4 osoby, tj. 2 małżeństwa. Jedno z nich po uzyskaniu pozytywnej opinii Zespołu rozpoczęło szkolenie, które zakończy się w I kwartale 2013 r., natomiast drugie, które zgłosiło się w listopadzie 2012 r. będzie szkolone w I półroczu 2013 r.

b) prowadzenie rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji:

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tut. Centrum od 01 stycznia 2012 r. prowadzi rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W rejestrze tym na dzień 31 stycznia 2012 r. figurowało 49 osób, w tym 19 małżeństw oraz 11 osób samotnych. Łącznie 30 rodzin, w których przebywało 54 dzieci. W miesiącu marcu 2012 r. przekazało ten rejestr do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich.

* Rejestr osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej został utworzony od dnia 01 października 2012 r., tj. po wydaniu zaświadczeń kwalifikacyjnych dla 6 osób, które odbyły szkolenia i w dniu 02 października

2012 r. przekazany do Sądu. Tut. Centrum na bieżąco aktualizuje dane o ww. osobach dot. m.in. ich stanu zdrowia oraz odbywanych szkoleń.

c) zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia:

* Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest również szkolenie już istniejących rodzin zastępczych. W 2012 r. w ramach wspomnianego Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2012 „Szkolenie rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego” współfinansowanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, zorganizowano 40 - godzinne szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, w którym uczestniczyło 14 osób.

* Rodziny zastępcze korzystały również z pomocy i wsparcia specjalistów w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej. W 2012 r. 41 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej skorzystało z porad prawnika, psychologa lub terapii rodzinnej.

* Podobnie jak w 2011 r. przez cały rok 2012 trwały comiesięczne spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych oraz spokrewnionych prowadzone przez licencjonowanego trenera PTP. Spotkania w ramach grupy wsparcia umożliwiają wzmocnienie i rozwijanie umiejętności wychowawczych, pracę nad bieżącymi problemami oraz wymianę doświadczeń. Działaniem tym objęto 15 osób pełniących funkcje rodziców zastępczych.

* Tut. Centrum wspiera działalność Ciechanowskiego Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych „Rodzina”, działającego na terenie powiatu w powiecie ciechanowskim, które również organizuje cykliczne spotkania oraz podejmuje inicjatywy na rzecz rodzicielstwa zastępczego i organizuje spotkania integrujące środowisko rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

d) wyznaczanie i organizowanie pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej:

* w zespole ds. pieczy zastępczej od dnia 01 lipca 2012 r. zostało zatrudnionych 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy pracują w ramach zadaniowego czasu pracy. Na wynagrodzenia koordynatorów tut. Centrum złożyło ofertę do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 „Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej”. Po pozytywnym rozpatrzeniu oferty i podpisaniu stosownej umowy Powiat ciechanowski otrzymał dotację w wysokości 15.220,80 zł., na pokrycie 60% kosztów zatrudnienia koordynatorów.

Łącznie w okresie od 01.07.2012 r. do 31.12.2012 r. pomocą i wsparciem koordynatorów było objętych 58 rodzin zastępczych (na 85 funkcjonujące), w których przebywało 98 dzieci. Większość z tych rodzin, to rodziny spokrewnione – 35, co stanowiło 60,3% ogółu lub niezawodowe - 19, co stanowi 32,8% ogółu rodzin. Spośród 6 zawodowych rodzin zastępczych – 4 rodziny także były objęte wsparciem koordynatora. Większość rodzin zastępczych, których wspierają koordynatorzy mieszka na terenach miejskich – 34, co stanowi 68,6% ogółu. Na dzień 31.12.2012 r. pod opieką koordynatorów pozostawały 54 rodziny zastępcze, po 27 dla każdego z nich.

* Każda z ww. rodzin wyraziła zgodę na wsparcie koordynatora i jego wizyty w miejscu zamieszkania rodziny. W okresie **VII-XII 2012 r.** koordynatorzy wizytowali **407 razy 58 rodziny zastępcze**, w tym co najmniej była 1 wizyta w miesiącu u danej rodziny. Ponieważ wizyty koordynatorów nie były zapowiadane, w nie zawsze udawało się wejść w środowisko z powodu nieobecności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. W miarę zgłaszanych przez rodziny zastępcze potrzeb częstotliwość wizyt zwiększała się. Jednocześnie w omawianym okresie koordynatorzy odbyli 97 wizyt w innych środowiskach ściśle związanych z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i ich wychowanków, takich jak: ośrodki pomocy społecznej, szkoły, kuratorzy sądowi, policja i inne. Najczęściej nawiązywano kontakt ze szkołami oraz ośrodkami pomocy społecznej.

* Podczas wizyt w środowiskach rodzin zastępczych zaobserwowano głównie następujące problemy: kłopoty i trudności dzieci w nauce, niechęć do chodzenia do szkoły i nie realizowanie obowiązku szkolnego, nieumiejętność porozumienia się dzieci z opiekunami i nie radzenie sobie rodzin zastępczych z problemami wychowawczymi z wychowankami, niezadowolające kontakty z rówieśnikami, brak kontaktów lub destrukcyjny wpływ kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi, problemy emocjonalne występujące zarówno u dzieci jak i rodzin zastępczych. Do rzadziej zgłaszanych koordynatorom przypadków była: stosowanie używek, kradzieże, agresja wychowanków, wagary oraz brak powrotu do domu.

* W ramach pomocy rodzinom zastępczym i rozwiązywania ww. problemów koordynatorzy przeprowadzali rozmowy motywujące, edukację w zakresie podstawowych umiejętności interpersonalnych, prowadzono mediację pomiędzy członkami rodziny, nawiązywano kontakty z instytucjami oraz proponowano korzystanie z pomocy i porad specjalistycznych w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej przy tut. Centrum. Jeden z koordynatorów (psycholog z wykształcenia) prowadzi również sesje terapeutyczne dla 4 wychowanków rodzin zastępczych.

* W ramach zapewniania opieki i wychowania dzieciom w rodzinnej pieczy zastępczej, PCPR współpracuje z innymi PCPR i placówkami, z sędziami i kuratorami Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ciechanowie, ze Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie, głównie oddziałem noworodkowym i dziecięcym i innymi instytucjami. Szczególnie dobrze układała się współpraca z pracownikami socjalnymi MOPS w Ciechanowie, M-GOPS w Gliniojecku oraz gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w powiecie ciechanowskim.

e) przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

* Na dzień 31 grudnia 2012 r. w naszym Powiecie rodzin zastępczych było **85**. Wśród ich **53** to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, 26 niezawodowe oraz **6** zawodowych, w tym: **2** rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, **3** zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze oraz **1** specjalistyczna.

Rodziny zastępcze zapewniały opiekę ogółem dla **134 dzieci**. W 53 rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem przebywało **73 dzieci**, z tego w: 39 rodzinach było po jednym dziecku, 12 rodzinach po dwoje dzieci, 1 rodzinie troje i 1 rodzinie - siedmioro. Spośród wszystkich dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych: 2 dzieci to sieroty zupełne, 20 to półsieroty, a pozostałe 51 to sieroty społeczne.

W pozostałych rodzinach zastępczych:

- 26 niezawodowych - przebywało **34 dzieci**, spośród tych dzieci: 8 sieroty zupełne, 9 to półsieroty, a pozostałe 17 to sieroty społeczne;
- 3 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem wielodzietnych rodzinach zastępczych - przebywało **16 dzieci**, z tego 1 to sierota zupełna, 4 półsieroty oraz 11 dzieci to sieroty społeczne.
- 2 zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało **8 dzieci**, które są sierotami społecznymi.
- 1 zawodowej specjalistycznej rodzinie zastępczej przebywało **3 dzieci**, które są sierotami społecznymi.

* W 2012 roku **utworzonych zostało 15 nowych rodzin zastępczych**, w tym: 9 spokrewnionych, w których opieką objęto 10 dzieci, 5 rodzin zastępczych niezawodowych, w których było 11 dzieci oraz 1 rodzinę zawodową specjalistyczną z 3 dziećmi.

Od 01 stycznia 2012 r. zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – 24 spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze zostały przekształcone w rodziny zastępcze niezawodowe.

Poniżej przedstawiona została informacja dotycząca funkcjonowania rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego.

**Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego –
na dzień 31.12.2012 r.**

Gmina	m. Ciechanów	mig. Głinojeck	g. Ciechanów	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. Ojrzeń	g. Regimin	g. Sońsk	Razem:
Liczba rodzin	42	8	10	3	0	9	1	4	8	85
Liczba dzieci w tych rodzinach	57	11	24	3	0	23	1	4	11	134

Wśród w/w rodzin zastępczych w 7 przebywa 16 dzieci z terenu 9 innych powiatów. Jednocześnie na terenie 8 innych powiatów jest 8 rodzin zastępczych, w których przebywa 11 dzieci z powiatu ciechanowskiego;

* Od 01 stycznia 2012 r. zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. W 2012 roku, tj. w pierwszym roku pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej – 4 gminy (Miasto Ciechanów, gmina: Sońsk, Regimin i Opinogóra) z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiły ww. wydatki w wysokości 10% kosztów pobytu 20 dzieci w rodzinach zastępczych. Ogółem była to kwota: **11.133,88 zł.**

* Ogółem w 2012 r. było **95 rodzin zastępczych**, w których przebywało **149 dzieci**. W okresie tym: **5 rodzin zostało rozwiązanych** postanowieniem sądu, z których **5 dzieci** wróciło do rodziców biologicznych, **1 dziecko** zostało umieszczone w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Gołotczyźnie. Jednocześnie z 5 rodzin zastępczych 5 wychowanków zostało objętych programem usamodzielnienia oraz 1 rodzina zastępcza z 4 dzieci wprowadziła się do innego powiatu.

* Centrum realizowało zadania w zakresie przyznawania i wypłacania rodzinie zastępczej świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w niej przebywającego oraz innych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ogółem w okresie w 2012 r. Centrum udzieliło **1.724 świadczeń na kwotę 1.295.350,74 zł**, w tym:

- miesięcznych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka i dodatków z tytułu niepełnosprawności – **1.677** na łączną kwotę – **1.266.826,46 zł**, średni miesięczny koszt tej pomocy na jedno dziecko wyniósł **690,01 zł**;

- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka (10 rodzin – 14 dzieci) – **14** na kwotę **12.100,00 zł**;

- jednorazowych związanych ze zdarzeniem losowym (5 rodzin) – **5** na kwotę **3.788,28 zł**;

oraz wprowadzone ustawą o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 01 stycznia 2012 r., tj. :

- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzaniem niezbędnych remontów (6 rodzin) – **6** na kwotę **6.000,00 zł**

- jednorazowych dot. dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w rodzinie zastępczej (5 rodzin – 22 dzieci) – **22** na kwotę **6.600,00 zł**.

* W ciągu 2012 r. w **2 zawodowych** rodzinach zastępczych pełniących funkcję **pogotowia rodzinnego** przebywało ogółem **13 dzieci**. Spośród tych dzieci: **2** dzieci trafiło do adopcji, **2** dzieci umieszczono w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz **1** dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a pozostałe **8** dzieci nadal przebywa w pogotowiach rodzinnych. W **3 zawodowych wielodzietnych** rodzinach zastępczych przebywało **17 dzieci**, natomiast w **1** specjalistycznej zawodowej rodzinie zastępczej **3 dzieci**.

* Wydatki na **wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych** o charakterze pogotowia rodzinnego, zawodowych wielodzietnych rodzin zastępczych oraz specjalistycznej zgodne z umowami-zlecenia wynosiły w 2012 roku – **209.727,59 zł**. Od miesiąca września do końca 2012 r. zatrudniono w zawodowej wielodzietnej rodzinie zastępczej, w której przebywa 5 dzieci **osobę do pomocy w pracach gospodarskich** na podstawie umowy – zlecenia. Od miesiąca listopada do końca 2012 r. osobę do pomocy zatrudniono w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnej, w której przebywa 5 dzieci. Łącznie wydatki za wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla tych osób wyniosły **3.172,20 zł**.

* Centrum realizuje zadania w zakresie **egzekwowania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej**. Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji socjalno-bytowej rodziców potwierdzonej wywiadem środowiskowym lub innymi dokumentami potwierdzającymi sytuację socjalno-bytową.

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/11/66/2012 z dnia 30 stycznia 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt

dziecka w pieczy zastępczej. Podstawą do ustalenia odpłatności bądź umorzenia w całości, bądź części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest ustalenie sytuacji rodzinnej, materialnej, dochodowej i zdrowotnej rodziny na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub dokumentów stwierdzających sytuację materialną, rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziny.

Na 2012 r. wszczęto **119** postępowań, w tym **8** postępowań dotyczyło spraw zgłoszonych w 2012 roku. Dwanaście postępowań wygasło ze względu na usamodzielnienie dziecka lub powrót do rodziny naturalnej. Wszczęte i toczące się postępowania dotyczą wszystkich rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zarówno w rodzinach zastępczych, jak i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

f) zawieranie porozumień dot. dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu:

* Zgodnie z art. 191 ust. 1, pkt 1; ust. 4 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który obowiązuje od 01 stycznia 2012 r., a dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem **w rodzinie zastępczej**, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

W związku z tym Powiat Ciechanowski zawarł porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z następującymi 9 powiatami, z terenu których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie naszego powiatu: żuromiński – 1 dziecko, przasnyski – 3 dzieci, malborski – 2 dzieci, łosicki – 1 dziecko, mławski – 2 dzieci, pułtuski – 1 dziecko oraz miasto stołeczne Warszawa – 2 dzieci.

Natomiast inne powiaty, na terenie których w rodzinach zastępczych postanowieniem Sądu zostały umieszczone dzieci z terenu naszego powiatu zawarły porozumienia w sprawie umieszczenia i wysokości wydatków z Powiatem Ciechanowskim. Takich powiatów było 8 i były one następujące: kutnowski – 1 dziecko, miasto stołeczne Warszawa – 1 dziecko, żyrardowski – 1 dziecko, miński – 1 dziecko, ostrowski – 4 dzieci, tucholski – 1 dziecko, mławski – 1 dziecko i nowodworski – 1 dziecko;

* Podobnie, na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka **w placówce opiekuńczo-wychowawczej**. Określenie warunków pobytu dziecka oraz wysokość wydatków na opiekę i wychowanie następuje w drodze porozumienia między powiatami. W związku z powyższym powiaty zawarły porozumienia z Powiatem Ciechanowskim w sprawie umieszczenia naszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. Na dzień 31 grudnia 2012 r. 4 dzieci z powiatu ciechanowskiego przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: Wioska Dziecięca Kraśnik – 2 dzieci, Wioska Dziecięca Biłgoraj – 1 dziecko oraz Dom Dziecka w Sieborowicach – 1 dziecko.

Jednocześnie Powiat Ciechanowski zawarł stosowne porozumienia z innymi powiatami dotyczące umieszczenia i ponoszenia odpłatności za dzieci z ich terenu w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie. Na dzień 31 grudnia 2012 r. były to powiaty: nowodworski – 1 dziecko, przasnyski – 2 dzieci oraz sierpecki – 3 dzieci.

3) w zakresie udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze, oraz placówki opiekuńczo-wychowawczych:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielniania wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

W przypadku wychowanka rodziny zastępczej opiekunem procesu usamodzielniania - zaakceptowanym przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, najczęściej jest jedno z rodziców zastępczych, natomiast usamodzielniany wychowanek placówki opiekuńczo-wychowawczej wskazuje opiekuna, którego funkcję często pełnią wychowawcy zatrudnieni w placówce lub pracownicy socjalni tut. Centrum.

* Procesem usamodzielniania w 2012 roku ogółem objęto **70** wychowanków z następujących placówek i rodzin zastępczych.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków w 2012 r.

Forma pomocy	Placówka Socjalizacyjna Gołoczyszna	Wioska Dziecięca SOS W Biłgoraju	Rodziny zastępcze	Ogółem
Usamodzielnienia	7	-	7	14
Kontynuacja nauki	16	2	49	67
Pomoc rzeczowa	5	-	6	11

Procesem usamodzielniania ogółem objętych było w 2012 roku **20** wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, z których 18 kontynuuje naukę. Wychowankowie placówek otrzymali łącznie **137 świadczeń na kwotę 112.243,35 zł.**

Procesem usamodzielniania w omawianym okresie objętych było również **50 wychowanków z rodzin zastępczych**, w tym **6** wychowanków, którzy przebywają w innych powiatach. **49** wychowanków kontynuowało naukę i otrzymało **463 świadczeń na ogólną kwotę 228.707,21 zł.**; **7** wychowanków otrzymało pomoc jednorazową w wysokości **26.059,10 zł** oraz **6** osób pomoc rzeczową na kwotę **15.998,76 zł.**

4. Zadania przewidziane ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

Art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje zadania na rzecz osób

niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych - zadania dotyczą obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej. W powiecie ciechanowskim zadania z obszaru rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie, natomiast zadania z obszaru rehabilitacji społecznej są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Na realizację ww. zadań powiat ciechanowski otrzymuje środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON).

W marcu 2012 r. Zarząd PFRON, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywanych środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym, ustalił wysokość środków dla powiatu ciechanowskiego w kwocie: **1.673.408,00 zł.**

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/14/92/2012 z dnia 30 kwietnia 2012 r. uchwaliła plan rzeczowo-finansowy zadań realizowanych przez powiat ciechanowski ze środków PFRON w 2012 r. Zgodnie z planem na zadania z **rehabilitacji zawodowej** przeznaczono kwotę w wysokości **242.500,00 zł.**, natomiast na zadania z **rehabilitacji społecznej** kwotę w wysokości **1.430.908,00 zł.**

W ciągu roku 2012 Rada Powiatu Ciechanowskiego wprowadziła uchwałami zmiany do planu rzeczowo-finansowego na podstawie wniosków PUP w Ciechanowie i PCPR. Ostatnią zmianę wprowadzono w dniu 27 grudnia 2012 r. uchwałą Nr IV/19/143/2012 ustalając ostateczne limity na:

- **rehabilitację zawodową** - w wysokości **284.912,00 zł.**
- **rehabilitację społeczną** - w wysokości **1.388.496,00 zł.**

a/ z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

* W powiecie ciechanowskim działa jeden **warsztat terapii zajęciowej**. Funkcjonuje on przy zakładzie pracy chronionej MUSI NOVUM Sp. z o.o. w Żyrardowie od połowy 1994 r. Warsztat ma siedzibę w Ciechanowie przy ul. Pułtuskiej 20 a. Działalność rehabilitacyjna warsztatu ujęta jest w programach rehabilitacyjnych i prowadzona w pięciu pracowniach: w dwóch pracowniach technik różnych, w pracowni rękodzieła artystycznego, w pracowni technicznej oraz w pracowni artystyczno-dziennikarskiej.

W warsztacie uczestniczy 30 osób, po 6 osób w każdej z pracowni. Uczestnicy to w większości mieszkańcy miasta Ciechanów – 21 osoby; 9 osób ze wsi. Pod względem niepełnosprawności: 17 osób posiada znaczny stopień oraz 13 osób stopień umiarkowany. Spośród uczestników: 19 to kobiety oraz 11 mężczyzn. Średnia wieku uczestników - ok. 30 lat.

Dla każdego uczestnika opracowany jest przez Radę Programową "Indywidualny Program Rehabilitacyjny", czyli uczestnicy mają indywidualnie określony zakres usprawniania i usamodzielniania w ramach rehabilitacji społecznej, psychicznej i zawodowej. Szczególny nacisk kładzie się na realizację takich zadań jak: ćwiczenie zaradności osobistej, rozwijanie samodzielności społecznej, rozwijanie umiejętności niezbędnych we współżyciu, współdziałaniu i pracy oraz kształtowanie umiejętności wykonywania czynności określonych poprzez formy terapii zajęciowej. Z uczestnikami zajęć pracują oprócz terapeuty również psycholog oraz fizjoterapeuta.

Osoby niepełnosprawne uczestniczą w różnych formach rehabilitacji społecznej, wycieczkach, imprezach kulturalnych i okolicznościowych, spotkaniach towarzyskich. Te formy terapii ułatwia posiadanie przez warsztat własnego samochodu specjalistycznego. Dzięki niemu 11 osób dowożonych jest codziennie na zajęcia terapeutyczne, w tym 8 osób to mieszkańcy terenów wiejskich naszego powiatu.

Działalność WTZ w 2012 roku współfinansowana była ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) i budżetu powiatu (10%). Preliminarz na 2012 r. ustalono w wysokości **493.200,- zł.**, PFRON przekazał kwotę **443.880,- zł.**, a powiat **49.320,- zł.**

Zgodnie z podpisaną w dniu 14 maja 2012 r. umową pomiędzy MUSI NOVUM Sp. z o.o., a Powiatem środki przekazywane są w transzach po udokumentowaniu poniesionych wydatków określonych w umowie (energia, czynsz, woda, ogrzewanie eksploatacja samochodu). Rozliczenie środków PFRON odbywa się w okresach kwartalnych, warunkuje ono przekazanie zaliczki na kolejny okres. Warsztat uzyskuje również dodatkowe środki ze sprzedaży wykonanych prac. Przeznaczone są one na integrację społeczną.

*** Dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.** Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji społecznej połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności fizycznej, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia – we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 65% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby samotnej.

Istnieje także możliwość otrzymania dofinansowania w sytuacji przekroczenia limitu dochodowego, ale wówczas kwotę dofinansowania pomniejsza się o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony.

Wnioskodawca może otrzymać ze środków PFRON dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w wysokości uzależnionej od stopnia niepełnosprawności, wieku oraz sytuacji życiowej. Wysokość dofinansowania wynosi:

- 27% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16-24 lata uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 25% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 23% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 18% przeciętnego wynagrodzenia – dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- 18% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

W 2012 r. o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 327 osób (w tym 63 opiekunów). Przyznano dofinansowania **327** osobom na kwotę **274.654,00 zł.** Wypłacono dofinansowania **257** osobom na kwotę **218.437,00 zł,** w tym 199 osobom dorosłym i 36 opiekunom (kwota – 200.658,00 zł) oraz 11 dzieciom i 11 opiekunom (kwota – 17.780,00 zł). Z dofinansowania skorzystało 179 kobiet na kwotę 147.642,00 zł oraz 52 mieszkańców wsi na kwotę 41.886,00 zł.

*** dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów a realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako zadanie własne powiatu.**

Dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców powiatu cieszy się dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/19/143/2012 z dnia 27 grudnia 2012 r. określiła ostateczny limit środków na to zadanie w wysokości **379.670,00 zł dla dorosłych i 76.720,00 zł dla dzieci.**

Realizacja tej formy pomocy rozpoczęła się już pierwszym kwartale 2012 r. Prowadzone były także działania informujące środowisko osób niepełnosprawnych o wymogach uzyskania pomocy w tej formie, o tym kto może być adresatem, o warunkach, jakie powinni spełniać adresaci. W tym okresie stwierdzało się bardzo duże zainteresowanie wśród niepełnosprawnych tą formą pomocy. W tej sprawie do Centrum zgłaszało się wiele osób, codziennie rejestrowano liczne rozmowy telefoniczne.

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od stycznia do 31 grudnia 2012 r. wpłynęło **1.353 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, w tym 1.238 od osób dorosłych i 115 od dzieci.**

Wnioskodawcy według miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania	m i g* Ciechanów	m i g Gliniojeck	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Ojrzeń	g. Opinogóra	g. Regimin	g. Sońsk	Razem**
Liczba osób dorosłych	346	14	14	20	21	26	25	42	508
Liczba dzieci	19	5	0	4	2	3	7	4	44
Razem:	365	19	14	24	23	29	32	46	552

* w tabeli uwzględniono razem miasto i gminę Ciechanów

** liczba wnioskodawców nie jest zgodna z liczbą złożonych wniosków, ponieważ 1 wnioskodawca może wielokrotnie ubiegać się o dofinansowanie.

Z zestawienia wynika, iż najwięcej osób zgłosiło się z miasta i gminy Ciechanów – 346 osób, w tym 16 pensjonariuszy z DPS w Ciechanowie przy ul. Kruczej i 3 pensjonariuszy z DPS „Kombatant”.

Ogółem w omawianym okresie złożono **1.671** faktur. Największe potrzeby wystąpiły w zakresie: pieluchomajtek i cewników – 1.299, aparatów słuchowych - 109, obuwia ortopedycznego - 78, , aparatów i protez kończyn – 55, materacy przeciwoleżynowych – 29, wózków inwalidzkich - 28, balkoników i kul do chodzenia – 31, protez piersi – 13, szkieł okularowych – 6, peruk – 14, pionizatorów – 6, gorsetów – 1, rurki tracheotomijnej – 2.

* Sprzęt rehabilitacyjny.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny odbywa się zgodnie z zasadami opracowanymi (w oparciu o przepisy prawa) przez PCPR i zatwierdzone przez Kierownika PCPR. Wnioski o dofinansowanie składają osoby niepełnosprawne, którym lekarz prowadzący zleci rehabilitację w domu, na określonym sprzęcie rehabilitacyjnym i uzasadnią celowość zakupu urządzenia. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi 60% wartości sprzętu. Wnioskodawca musi więc posiadać 40% własnych środków. W 2012 r. udzielono dofinansowań **14 osobom** przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **8.094,84 zł.**

*** Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.**

Osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski o dofinansowanie barier w każdym czasie. Wnioski dot. **likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się** rozpatrywane są przez Komisję ds. opiniowania wniosków. Opiniowanie wniosków dot. likwidacji barier architektonicznych przez Komisję jest poprzedzone procedurami przygotowawczymi, przeprowadzonymi przez pracownika PCPR z udziałem inspektora ds. budowlanych Starostwa Powiatowego. Należą do nich: skompletowanie wniosku, wizja lokalna i ocena pod kątem warunków mieszkaniowych i zasadności wniosku w kontekście schorzenia i wynikających utrudnień w funkcjonowaniu. Po akceptacji wniosków przez Komisję dokonuje się weryfikacji kosztorysów ofertowych w oparciu o obmiary i przygotowuje umowę.

W 2012 r. odbyły się dwa posiedzenia Komisji ds. opiniowania wniosków o udzielenie dofinansowania osobom fizycznym na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się ze środków PFRON. Na posiedzeniu w kwietniu 2012 r. zaopiniowano 32 wnioski, które wpłynęły do tego czasu.

W zakresie barier architektonicznych zaopiniowano 8 wniosków od osób dorosłych. Pozytywnie zaopiniowano **6** wniosków dotyczących pomocy dla osób z terenów wiejskich, poruszających się na wózkach. Na posiedzeniu komisji w lipcu 2012 r. opiniowano zmianę wysokości dofinansowania do likwidacji bariery architektonicznej dla wózkowicza (winda) po złożeniu rezygnacji przez osobę niepełnosprawną z przyznanego dofinansowania do adaptacji łazienki.

W 2012 roku w ramach likwidacji barier udzielono pomocy na łączną kwotę **223.787,00 zł dla: 45 dorosłych osób niepełnosprawnych na kwotę 182.508,00 zł oraz dla 18 dzieci na kwotę 41.279,00 zł.** Zawarto i rozliczono 63 umowy dot.:

- barier architektonicznych – 7 umów (3 windy, 4 adaptacje łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo);

- barier technicznych – 24 umowy (łóżka rehabilitacyjne, podnośniki, krzesła sanitarne, kuchnie mikrofalowe);

- w komunikowaniu się – 32 umowy (radiomagnetofony, telefony z oprogramowaniem głosnomówiącym dla osób niewidomych i komputery dla osób z autyzmem i dysfunkcjami narządu ruchu).

Wśród zrealizowanych umów znajduje się 18 umów zawartych z mieszkańcami wsi na łączną kwotę 88.699,00 zł.

*** Dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.**

O dofinansowanie w tym zakresie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W 2012 r. zawarto **5 umów** na dofinansowanie sportu, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Łącznie na ten cel wydano **40.532,00 zł.** Z tej kwoty otrzymały: Towarzystwo Walki z Kalectwem - 14.376,00 zł; Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – 4.911,00 zł; Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – 2.070,00 zł; Polski Związek Niewidomych – 8.405,00 zł; Ciechanowskie Stowarzyszenie Amazonka – 10.770,00 zł.

Dzięki wsparciu organizacji pozarządowych w różnych imprezach turystyczno-rekreacyjnych wzięło udział **190 osób** (dzieci niepełnosprawne, dorosłe osoby

niepełnosprawne, uprawnieni opiekunowie), w tym 59 osoby to mieszkańcy wsi i 25 dzieci niepełnosprawnych.

Do końca listopada 2012 r. od 5 organizacji pozarządowych wpłynęło 5 wniosków na dofinansowanie z tego tytułu. Wszystkie spełniają kryteria udzielenia dofinansowania. Decyzje o udzieleniu pomocy wnioskodawcom zostaną podjęte dopiero po zatwierdzeniu planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2013 r.

* Zapatrzenie w **sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym** i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej. W 2012 r. nie realizowano tego zadania, ze względu na brak zainteresowania uprawnionych podmiotów i jednostek.

* PCPR ściśle współpracuje i obsługuje od strony technicznej **Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych**. W siedzibie PCPR odbywają się posiedzenia Rady, w których uczestniczą pracownicy Centrum. W 2012 roku tut. Centrum obsługiwało 4 posiedzenia Rady. W kwietniu 2012 r. Rada zaopiniowała plan rzeczowo-finansowy środków PFRON na 2012, a w lipcu ubr. wydano opinię do dwóch projektów składanych przez powiat na Program Wyrównywania różnic między regionami. W listopadzie i grudniu 2012 r. opiniowano zmiany do planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2012 rok oraz projekt budżetu Powiatu Ciechanowskiego na 2013 rok, pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych z powiatu ciechanowskiego.

Powiatowe rady są organami opiniodawczo-doradczymi. Do zakresu ich działania należą: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

b) realizacja innych działań finansowanych ze środków PFRON

* W 2012 roku wydawano osobom niepełnosprawnym, studiującym - mieszkańcom powiatu - wnioski na program celowy STUDENT II.

* PCPR sporządza kwartalne i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań powiatu z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON. Sprawozdanie to obejmuje również rehabilitację zawodową realizowaną przez PUP w Ciechanowie.

* Tut. Centrum występuje także do Wydziału Finansowego PFRON z wnioskami o przekazanie środków finansowych na bieżącą realizację zadań powiatu. Dokonuje płatności ze środków PFRON z tytułu zobowiązań w stosunku do beneficjentów rehabilitacji zawodowej wg dyspozycji pisemnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

* Realizacja **Programu pilotażowego Aktywny Samorząd**.

Na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 25 maja 2012 roku pomiędzy powiatem ciechanowskim, a PFRON - dla osób niepełnosprawnych, był realizowany w 2012 roku program pilotażowy pn. **AKTYWNY SAMORZĄD**.

W ramach poszczególnych obszarów programu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych adresaci programu mogli uzyskać dofinansowanie do:

- 1) obszar A – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- 2) obszar B1 – pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,
- 3) obszar B2 – pomoc w zakupie urządzeń lektorskich,
- 4) obszar B3 – pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich,
- 5) obszar C – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 6) obszar D – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (zakup dodatkowego wyposażenia, części zamiennych i akumulatorów i/lub niezbędne naprawy, remonty, przeglądy techniczne, konserwacja i renowacja – z uwzględnieniem możliwości refundacji kosztów poniesionych w okresie do 6-ciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku),
- 7) obszar E – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B (kursy i egzaminy oraz w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy – koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem, dojazdem),
- 8) obszar F – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu – z uwzględnieniem możliwości refundacji kosztów poniesionych od dnia złożenia wniosku).

Adresatem pomocy w obszarze A mogła być osoba niepełnosprawna, w wieku aktywności zawodowej lub osoba do 18 roku życia, która posiadała:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
- **dysfunkcję narządu ruchu – potwierdzoną w orzeczeniu. Dysfunkcja narządu ruchu musiała być przyczyną wydania orzeczenia.**

Adresatem pomocy w obszarze B1 mogła być osoba niepełnosprawna, w wieku aktywności zawodowej lub osoba do 18 roku życia, jeżeli posiadała :

- znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
- **dysfunkcję obu kończyn górnych lub narządu wzroku.**

Adresatem pomocy w obszarach B2 i B3 mogła być osoba niepełnosprawna, w wieku aktywności zawodowej lub osobą do 18 roku życia, jeżeli posiadała :

- znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności, **dysfunkcję narządu wzroku.**

Adresatem pomocy w obszarze C mogła być osoba niepełnosprawna, która:

- posiadała znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
- **z brakiem możliwości poruszania się samodzielnego za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,**
- kobiety powyżej 60 roku życia oraz mężczyźni powyżej 65 roku życia mogli uczestniczyć w obszarze C, o ile byli zatrudnieni.

Adresatem pomocy w obszarze D mogła być osoba niepełnosprawna, która posiadała:

- znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności, oraz:
- **była użytkownikiem wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.**

Adresatem pomocy w obszarze E mogła być osoba niepełnosprawna, która:

- była pełnoletnia, w wieku aktywności zawodowej,
- posiadała znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności wydany z powodu dysfunkcji narządu ruchu. **Dysfunkcja narządu ruchu musiała być przyczyną wydania orzeczenia.**
- brak było przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami.

Adresatem pomocy w obszarze F mogła być osoba niepełnosprawna, która:

- była pełnoletnia, w wieku aktywności zawodowej,
- posiadała znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- była aktywna zawodowo i miała pod swoją opieką dziecko.

Zasady przyznawania dofinansowania w ramach programu, skalę oceny merytorycznej wniosków, druki wniosków, wkładek do wniosków, dotyczących poszczególnych obszarów pomocy i załączników zostały opracowane przez Powiatowe Centrum. Można było je znaleźć na stronie internetowej powiatowego centrum www.pcpr_ciechanow.pl w zakładce: *aktywny samorząd* jak również na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie. Druki wniosków wraz wkładkami i załącznikami można było otrzymać również w siedzibie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, ul. 17 Stycznia 7 p. 101. Wnioski były przyjmowane do 30 września 2012 r.

Od 16 sierpnia br. Powiatowe Centrum uruchomiło intensywną kampanię informacyjną propagującą ideę programu pilotażowego Aktywny Samorząd.

We wrześniu br. na podstawie umowy zawartej z PFRON na realizację programu powiat otrzymał środki PFRON w wysokości **114. 956 zł.** Do 30 września 2012 roku wpłynęły 22 wnioski od zainteresowanych programem osób niepełnosprawnych.

Wnioski dotyczyły :

- Obszar A – 1 wniosek,
- Obszar B1 – 8 wniosków,
- Obszar C - 12 wniosków,
- Obszar E - 1 wniosek.

Łączna kwota wnioskowana to: **202.709 zł.**

W wyniku weryfikacji formalnej 12 wniosków otrzymało ocenę negatywną. Przyczynami było: niespełnienie kryteriów uczestnictwa w programie 2 osoby, własne rezygnacje 2 osoby, niedotrzymanie terminu złożenia korekt wniosku 8 osób. Wnioskodawcy głównie z obszaru B1 mylili przedmiot dofinansowania.

W 2012 roku w ramach obszaru B1 można było uzyskać dofinansowanie tylko do specjalistycznego sprzętu komputerowego i oprogramowania. Całkowicie wyeliminowano podstawowy sprzęt komputerowy. Wnioskodawca powinien posiadać podstawowy komputer, aby móc zainstalować do niego specjalistyczny sprzęt wraz z oprogramowaniem.

Do dnia 31 października 2012 r. zakończono weryfikację merytoryczną wniosków. Do obszaru A zakwalifikowano - 1 wniosek, do obszaru B1 – 1 wniosek, do obszaru C – 8 wniosków.

W przypadku obszaru C wózki elektryczne - w każdym przypadku kwota wnioskowana przekraczała 7.000 zł. Powiatowe Centrum było zobowiązane powołać lekarza specjalistę - eksperta, stwierdzającego zasadność posiadania przez wnioskodawcę wózka z wyposażeniem ponadstandardowym. Ustalony we wrześniu przez PFRON dla naszego powiatu limit środków na obszar C to kwota 28.000 zł. Do realizacji zakwalifikowano wnioski na kwotę 99. 890 zł.

W dniu 18 października do PFRON zgłoszono zapotrzebowanie na środki finansowe w obszarze C w wysokości 71.890 zł. Dodatkowe środki otrzymane w grudniu 2012 r. , pozwoliły na zaspokojenie wszystkich zgłoszonych potrzeb w obszarze C. Ten fakt sprawił, że okres realizacji i rozliczenia programu w powiecie został wydłużony do 30 stycznia 2013 roku. Z tego powodu podpisano stosowny aneks do umowy realizacji programu Aktywny Samorząd.

W sumie, w 2012 roku zawarto 8 umów cywilno-prawnych na udzielenie przedmiotowego dofinansowania z środków PFRON:

- 6 umów : obszar C, na dofinansowanie zakupu wózka elektrycznego dostosowanego do indywidualnych wymogów zdrowotnych wnioskodawcy, na kwotę - 79.030,- zł,
- 1 umowę: obszar A, na dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu , na kwotę – 1.7777,35 zł,
- 1 umowę: obszar B1, na dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu komputerowego, na kwotę – 1.550,70 zł.

W ramach Programu wykorzystano kwotę **86.155,21 zł.**

Z pomocy skorzystało 8 osób: 4 niepełnosprawne kobiety, 3 niepełnosprawnych mężczyzn i 1 niepełnosprawne dziecko. Nasi dorośli beneficjenci są w wieku aktywności zawodowej. Dwóch beneficjentów ma 25 lat, wiek czterech beneficjentów mieści się w przedziale 33-39 lat, jeden beneficjent ma 57 lat. Dziecko ma 9 lat.

Ważny dla powiatu, ze względu na wyrównywanie różnic między miastem a wsią, jest fakt, że cztery osoby niepełnosprawne mieszkają na wsi i cztery w mieście. Beneficjenci są niepełnosprawni w znacznym stopniu i poruszają się na wózkach inwalidzkich.

Medialna popularyzacja (lokalna prasa, radio, internet) i udzielane informacje w siedzibie realizatora dotyczące pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w 2012 roku przyniosły wymierne efekty wśród niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Sprawily również, że osoby niepełnosprawne oczekują na kolejną edycję programu.

*** Realizacja Programu wyrównywania różnic między regionami II**

W 2012 roku Powiat Ciechanowski został zakwalifikowany do uczestnictwa w „Programie wyrównywania różnic między regionami II”. Szczegółowa informacja była podana do urzędów gmin oraz na stronach BIP Starostwa Powiatowego i PCPR.

W dniu 27 lipca 2012 roku złożono do Oddziału Mazowieckiego PFRON wniosek z dwoma projektami na obszar D, czyli – likwidację barier transportowych. Potrzebę likwidacji barier w postaci zakupu samochodów dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich zgłosiły Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” w Ciechanowie i Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, ul. Krucza 32.

Powiatowe projekty, opracowane przez PCPR zostały pozytywnie ocenione. Przyznano maksymalne dofinansowanie do każdego projektu w wysokości 40% kosztów projektu. W dniu 28 grudnia 2012 roku podpisano umowę na dofinansowanie likwidacji barier transportowych ze środków PFRON w DPS z określoną maksymalną kwotą dofinansowania dla powiatu do łącznej wysokości 91.780,00 zł. Określony w umowie termin realizacji do 30 czerwca 2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, w imieniu powiatu ciechanowskiego złożyło już do PFRON-u sprawozdanie z realizacji umowy, adekwatne do statusu umowy.

5. Realizacja projektów unijnych.

Rok 2012 jest **piątym**, w którym jest realizowany Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie”.

Celem Projektu jest integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych i usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki, tj. placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, pozostających bez zatrudnienia, lub zagrożonych utratą pracy - będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających z pomocy Centrum oraz młodzieży w wieku 15-25 lat, przebywającej w pieczy zastępczej.

Całkowity koszt projektu w 2012 roku to kwota **675.000,00 złotych**, w tym: środki w kwocie: **573.750,00 złotych** pochodzą z Unii Europejskiej; **30.375,00 złotych** z dotacji celowej Budżet Państwa oraz **70.875,00 złotych** (tj. 10,5% wartości projektu) to środki własne samorządu terytorialnego.

Projekt realizowany był w okresie **01.04.2012 r. – 31.12.2012 r.** i wykorzystano ogółem **674.656,11 złotych** środków, tj. **99,95%**.

W Projekcie w 2012 roku uczestniczyło **50 osób**, w tym:

- **30 osób** niepełnosprawnych w wieku 18-64 lat,
- **10** usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w wieku 18-25 lat,
- **10 osób** – młodzieży przebywającej w rodzinach zastępczych w wieku 15-25 lat.

W 2012 r. **30 osób niepełnosprawnych** - uczestników Projektu odbyło – zgodnie z Programem integracji społecznej i zawodowej – indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, który opracował dla każdej osoby diagnozę potrzeb oraz podejmował pracę nad zniewelowaniem deficytów w zakresie poruszania się po rynku pracy; szkolenia i kursy zawodowe zgodnie z ww. diagnozą i potrzebami rynku pracy, spotkania samopomocowe, wyjazdowe warsztaty psychologiczno – kulturalno - integracyjne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i społecznych oraz uczestniczyło w zespole ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo.

Jednocześnie **10 usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki** było objętych pracą socjalną oraz odbyło - zgodnie z aneksami do indywidualnych programów usamodzielnienia – indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, który opracował dla każdej osoby diagnozę potrzeb oraz podejmował pracę nad zniewelowaniem deficytów w zakresie poruszania się po rynku pracy, szkolenia i kursy zawodowe zgodnie z ww. diagnozą i potrzebami rynku pracy, uczestniczyło w wyjazdowym szkoleniu integracyjno-kulturalno-rozwojowym, obejmującym zajęcia z psychologiem oraz szkolenie z zakresu pozyskiwania środków unijnych. Sfinansowano im także koszty nauki na poziomie wyższym oraz na poziomie gimnazjalnym i policealnym.

Dla **10 osób** – młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej w ramach umowy z wychowankiem i jego opiekunem – odbyło indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, który opracował dla każdej osoby diagnozę potrzeb oraz podejmował pracę nad zniewelowaniem deficytów w zakresie poruszania się po rynku pracy, szkolenia i kursy zawodowe zgodnie z ww. diagnozą i potrzebami rynku pracy, uczestniczyło w wyjazdowym szkoleniu integracyjno-kulturalno-rozwojowym obejmującym zajęcia z psychologiem oraz naukę języka angielskiego oraz zorganizowano szkolenie z zakresu podstaw technik fotografii.

W ramach Projektu w 2012 r. realizowano również **działania środowiskowe**, tj.: festyn integracyjno-kulturalno-rekreacyjny dla 200 osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w Niestumi, w ramach edukacji obywatelskiej uruchomiono w okresie maj-grudzień Punkt Konsultacji Specjalistycznej dla uczestników Projektu oraz ich otoczenia, w którym bezpłatnych porad udzielali: psycholog i prawnik oraz prowadził terapię rodzinną terapeuta.

Na zakończenie Projektu odbyła się konferencja podsumowująca realizację projektu w 2012 r. mająca charakter informacyjno – promocyjny.

6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie w 2012 r. wykonywał zadania wyłącznie na obszarze powiatu ciechanowskiego. Do kompetencji struktury orzeczniczej, jaką jest Zespół należy:

- orzekanie o stopniu niepełnosprawności do celów związanych:

- ze szkoleniem i zatrudnieniem osób niepełnosprawnych;
- zatrudnieniem w zakładzie aktywizacji zawodowej;
- uczestnictwem w warsztacie terapii zajęciowej; koniecznością zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie;
- prawem do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się: korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe i inne placówki;
- z uzyskaniem zasiłku stałego,
- z uzyskaniem zasiłku i świadczenia pielęgnacyjnego;
- korzystaniem z karty parkingowej;
- prawem do zamieszkiwania w odrębnym pokoju;
- korzystaniem z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia do celów:

- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym;
- uzyskania ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.

1) orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia oraz orzekanie o niepełnosprawności dzieci odbywa się na posiedzeniach składów orzekających. Posiedzenia składów odbywają się w jednym miejscu i czasie tak, aby uniknąć wielokrotnego wzywania osoby niepełnosprawnej na poszczególne badania.

Przewodniczącym składu orzekającego jest zawsze lekarz, powołany do Zespołu przez Starostę, o specjalności stosownej do rodzaju schorzenia osoby badanej

Członkami Zespołu są lekarze następujących specjalności:

- specjalista chorób wewnętrznych,
- specjalista reumatolog,
- pediatra, chirurg ogólny,
- chirurg ortopeda traumatolog,
- psychiatra,
- okulista,
- neurolog.

W posiedzeniu Zespołu biorą również udział powołani przez Starostę następujący członkowie składów orzekających:

- psycholog,
- pedagog,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy.

Ich udział w posiedzeniach uzależniony jest od:

- celu, w jakim wniosek został złożony,
- charakteru naruszenia sprawności organizmu,
- wieku dziecka, którego rodzic występuje o uznanie za osobę niepełnosprawną lub osoby dorosłej ubiegającej się o stopień niepełnosprawności.

W 2012 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 1.389 wniosków, które dotyczyły:

- wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia) - **946 wniosków;**
- wydania orzeczenia o niepełnosprawności dziecka (dla dzieci do 16 roku życia) - **178 wniosków;**
- wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej (dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych) - **265 wniosków**

Należy zaznaczyć, że we wszystkich w/w sprawach osoby zainteresowane *osobiście* pobierały druki właściwych wniosków, uzyskując przy tym szeroką informację, także *osobiście* składały wnioski w Zespole, a następnie – z uwagi na wysoki koszt przesyłek pocztowych – również niemal wszyscy osobiście odbierali wszelką korespondencję dotyczącą ich sprawy, np.: pisma w sprawie uzupełnienia braków formalnych, uzupełnienia dokumentacji medycznej, zawiadomienia o terminie posiedzenia składu orzekającego, wydane orzeczenia, legitymacje osób niepełnosprawnych i inne (np. pobieranie druków wniosków).

Pomimo bardzo dużej ilości wniosków w różnych - jak wyżej widać sprawach - są one załatwiane na bieżąco, w terminie przewidzianym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje cel i przyczynę dla jakich składano wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności w sprawach dzieci do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia.

Liczba i cel przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności w 2012 r.

Lp.	Cele złożenia wniosku	Liczba wniosków Narastająco	Udział %
1.	2.	3.	4.
1.	Odpowiednie zatrudnienie	110	11,6
2.	Szkolenie	0	0,0
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	5	0,5
4.	Konieczności zaopatrzenie w przedm. ortoped. i środki pomoc.	96	10,1
5.	Korzystania z systemu środowisk. wsparcia w samodz. egz.	150	15,9
6.	Zasiłek stały	100	10,6
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	167	17,7
8.	Korzystanie z karty parkingowej	160	16,9
9.	Inne cele – ulgi i uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów, w tym świadczenie pielęgnacyjne	158	16,7

1.	2.	3.	4.
	Razem dorośli powyżej 16 r. ż.	946	100
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla dzieci do 16 r. ż.	154	86,5
2.	Świadczenie pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym		
3.	Inne (zaopatrzenie ortoped. dla dzieci do 16 r. ż.. karta parkingowa)	24	13,5
	Razem dzieci do 16 r. ż.	178	100

Omawiając powyższe dane statystyczne można stwierdzić, iż wnioski o wydanie orzeczenia o **stopniu** niepełnosprawności składane były głównie **dla celów**:

- korzystania z zasiłku pielęgnacyjnego (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 167 osób – 17,7%,
- uzyskania karty parkingowej – 160 osób – 17,4%,
- korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (w tym świadczenie pielęgnacyjne) – 158 osób – 16,7%
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki) – 150 osób – 15,9%,
- zatrudnienia – 110 osób – 11,6%.
- uzyskania zasiłku stałego – 100 osób - 10,6%.

Natomiast w niewielkim stopniu dla:

- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 96 osób – 10,1%,
- uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej – 5 osób – 0,5%.

Wnioski o wydanie orzeczenia o **niepełnosprawności dziecka** składane były głównie **w celu** uzyskania:

- zasiłku pielęgnacyjnego – 154 osoby – 86,5%;
- mniejszy procent - 24 osoby – 13,5% - dot. ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne;
- inne cele (np. uzyskanie ulgi na przejazdy) - nie składano.

Orzekanie o niepełnosprawności dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia.

Powiatowy Zespół wydaje orzeczenia:

- **o stopniu niepełnosprawności** (dla osób powyżej 16 roku życia) na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą – instytucji pomocy społecznej;
- **o niepełnosprawności** dzieci do 16 roku życia.

W celu orzeczenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności odbyło się **90 posiedzeń** składów orzekających, na których rozpatrzono **w 2012 roku 1.028 wniosków** wydając **łącznie 1028 orzeczeń**, z tego:

1. osobom dorosłym po 16 roku życia – 852 orzeczenia w tym:

- **803** orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności (94,3%),
- **30** orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (3,5 %),
- **19** orzeczeń odmawiających wydania orzeczenia z uwagi na fakt, że wnioskodawca posiadał orzeczenie określające stopień niepełnosprawności, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (2,2%);

2. dzieciom do ukończenia 16 roku życia – 176 orzeczeń, w tym:

- **150** orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (85,2%),

➤ 26 orzeczeń o nie zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (14,82%).

Reasumując – łącznie w 2012 r. wydano 998 orzeczeń: 1028 osobom dorosłym po 16 roku życia i 176 dzieciom.

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności.

Udział ilościowy i procentowy poszczególnych stopni niepełnosprawności wśród **803** orzeczeń zaliczających do stopni niepełnosprawności (dotyczy osób po 16 roku życia) przedstawia się następująco:

- orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności – 257 = 32,0%;
- orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 321 = 40,0%;
- orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – 225 = 28,0%.

W wydanych przez Zespół orzeczeniach o uzyskanym stopniu niepełnosprawności przeważa **umiarkowany** stopień niepełnosprawności, a co za tym idzie – najliczniejszą grupę **40,0%** stanowią osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolne do pracy albo zdolne do pracy w warunkach pracy chronionej lub na stanowisku przystosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej, wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu funkcjonowania.

Natomiast **32,0%** to osoby, którym orzeczono **lekki** stopień niepełnosprawności. Są to osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

28,0% wnioskodawców uzyskało **znaczny** stopień niepełnosprawności. Oznacza to osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację. Jednakże zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy nie zapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska do potrzeb osoby niepełnosprawnej (art. 4, ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721).

Analizując **orzekanie o niepełnosprawności dzieci** należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprawdzie wśród wydanych **176** orzeczeń - **150** (85,2%) dzieci **zostało uznanych za niepełnosprawne**, jednakże **26** dzieci (14,8%) **nie spełniało kryteriów** określonych w obowiązujących przepisach. W związku z tym nie zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych, co skutkuje faktem nie otrzymaniem zasiłku pielęgnacyjnego, a także niemożnością skorzystania z uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej.

Od wydanych przez Powiatowy Zespół w 2012 roku **1028 orzeczeń** łącznie – dla dorosłych i dzieci **złożono 73 odwołania** (7,1%) do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie. Ostateczny sposób załatwienia wszystkich odwołań nie jest nam znany z uwagi na fakt, że do chwili obecnej tutaj Zespół nie otrzymał zwrotu wszystkich akt spraw z Wojewódzkiego Zespołu w Warszawie, głównie z powodu wydłużonej procedury przy dalszym składaniu odwołań do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże z dotychczasowej praktyki wynika, iż ilość uchylonych orzeczeń jest znikoma.

2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Przewodniczący Zespołu z upoważnienia Starosty wydaje legitymację osoby niepełnosprawnej wnioskodawcom, którzy posiadają prawomocne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) lub niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia) oraz orzeczenia innych organów orzekających, określonych odpowiednimi przepisami ustawy.

W 2012 roku do Zespołu wpłynęły **265 wniosków** o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydano **265 legitymacji**, w tym: **87** – dla dzieci oraz **178** osobom dorosłym.

3) podsumowanie

Działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez swoje zadania realizuje w pewnym stopniu szeroko pojętą rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, zmierzającą do kompleksowego rozwiązywania ich problemów zarówno w zakresie odpowiedniego szkolenia, zatrudnienia – z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych, uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej oraz z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów. Natomiast orzeczenia o niepełnosprawności dzieci są podstawą do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, także ulg i uprawnień związanych z uznaną niepełnosprawnością, stosownie do aktualnie obowiązujących przepisów.

Uprawnienia, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne to:

- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekuna osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności,
- uzyskanie zasiłku stałego z pomocy społecznej,
- udział w turnusach rehabilitacyjnych,
- korzystanie z dofinansowania w zakupie zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych,
- korzystanie z dofinansowania w usuwaniu barier architektonicznych, technicznych i barier w komunikowaniu się,
- uzyskanie ulgi w odliczaniu kosztów leków oraz ulgi rehabilitacyjnej,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP oraz komunikacji miejskiej przez osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz ich opiekunów,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP oraz komunikacji miejskiej przez dzieci i uczącą się młodzież niepełnosprawną, bez względu na stopień, na określonych trasach: ze szkoły do miejsca zamieszkania i z miejsca zamieszkania do szkoły oraz na leczenie czy rehabilitację i z powrotem (niezbędne jest udokumentowanie terminu wizyty),
- uzyskanie karty parkingowej, pozwalającej na nie stosowanie się do niektórych znaków drogowych oraz korzystania z miejsc parkingowych przeznaczonych dla inwalidów.

Tak więc orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dają możliwość osobom zainteresowanym korzystania z różnych form wsparcia w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społeczno-zawodowych.

**Opracowali: Kierownik i pracownicy PCPR
oraz Przewodnicząca Zespołu**

**WYKAZ POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
NA TERENIE POWIATU CIECHANOWSKIEGO**

1. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
2. Rozwijanie i organizowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
3. Podejmowanie działań w kierunku utworzenia mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
4. Podejmowanie działań w kierunku utworzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
5. Opracowanie i realizowanie programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ciechanów, luty 2013 r.